

Ю НЕСЬБО

КРАЛСТВОТО

*Тази книга е издадена с финансовата помощ
на НОРЛА.*

Ю Несбьо

КРАЛСТВОТО

Превела от норвежки: *Ева Кънева*

ИК „ЕМАС“

Jo Nesbø

KONGERIKET

© 2020, Jo Nesbø

Published by Agreement with Salomonsson Agency

Ю Несбьо

КРАЛСТВОТО

Превод от норвежки: *Ева Кънева*

Оформление на корицата: *Живко Петров*

© ИК „ЕМАС“

Всички права запазени!

Пролог

Бях на шестнайсет, когато Дог си отиде от този свят. Карл беше на петнайсет.

Няколко дни преди това татко ни беше показал ловджийския нож, с който впоследствие заклах Дог. Широкото острие с жлеbove от двете страни блестеше на слънцето. Обясни ни, че по тези жлеbove се оттичала кръвта, докато разчленяваш плячката. При тези думи Карл пребледня и татко го попита пак ли му е прилошало, както му прилошава в колата. И според мен точно това надъха Карл да се зарече да отстреля нещо, каквото и да е, всъщност без значение, и да го разфасова. Ако трябва, да го накълца на шибани дребни парченца, но да покаже, че е способен да убие животно.

– Ще го опека и ще го изядем – закани се той, застанал пред хамбара. В това време аз си бях заврял главата в двигателя на татковия кадилак „Де Вил“. – Той, мама, ти и аз. Нали?

– Да – потвърдих, докато въртях делкото в опит да центровам запалването.

– И Дог ще намаже – продължи Карл. – Ще има достатъчно за всички.

– То се знае.

Татко твърдеше, че нарекъл Дог така просто защото в бързината не му хрумнало друго име. Според мен обаче татко обожаваше името. Първо, защото поначало се прехласваше по всичко американско. Второ, името отразя-

ваше самата същност на баща ми. Също като него името Дог не казва повече от абсолютно необходимото. Татко боготвореше кучето. По мои подозрения ценеше компанията на четириногото повече, отколкото компанията на което и да било човешко същество.

Планинското ни стопанство не беше кой знае какво, но оттам се откриваше приказна гледка, а наоколо се простираше дива, непокътната природа и това стигаше татко да нарича мястото свое „кралство“. От неизменното ми местоположение – надвесен над кадилака – ден след ден наблюдавах как Карл, придружаван от кучето, неохотно повлича нозе, въръжен с пушката и ножа на татко. Постепенно се превръщаха в точки сред безлесната планина. Изстрели не чух нито веднъж. Когато се върнеха, Карл винаги казваше, че и този път ловната сполука не го била споходила, а аз си траех, макар всеки път да виждах как от близкия склон едно подир друго се вдигат цели ята яребици. По тях се ориентирах за приблизителното местоположение на Карл и Дог.

Не щеш ли, един ден най-сетне проехтя изстрел.

Подскочих от уплаха и си думнах главата във вдигнатия капак на двигателя. Избърсах омазаните си с моторно масло пръсти и се загледах към обраслия с пирен планински склон, докато ехото се разстиляше гръмовно над селото край Бюдалското езеро. След десет минути Карл се зададе тичешком. Приблужи съвсем близо до стопанството, увери се, че татко и мама не го виждат от къщата, и спря. Дог не беше с него. И пушката я нямаше. Като че ли още в този миг ме осени предположение какво се е случило. Пресрещнах Карл. Той ме съзря, завъртя се кръгом и бавно тръгна натам, откъдето бе дошъл. Настигнах го. Сълзи мокреха бузите му.

– Опитях – изхлипа той. – Хвъркнаха точно пред нас, бяха толкова много и аз се прицелих, но просто не успях. После ми се прииска да чуете, че поне съм опитал, наве-

дох пушката към земята и дръпнах спусъка. Птиците отлетяха, аз погледнах надолу и какво да видя? Дог лежеше в краката ми.

– Мъртъв? – попитах.

– Не. – Карл се разрида неудържимо. – Но той... ще умре. Кърви от устата, очите му са на парцали. Лежи на земята, скимти и се тресе.

– Тичай! – подканих го.

Хукнахме. След няколко минути нещо сред пирена ми се мярна да шава. Кучешка опашка. Опашката на Дог. Беше подушил миризмата ни. Надвесихме се над него. Очите му приличаха на пресечени жълтъци.

– Пътник е – отсъдих аз.

Не защото притежавах ветеринарни умения, каквито явно са присъщи на всички каубои в уестърните, а защото, дори по чудо Дог да прескочеше трапа, за него животът като сляпо ловджийско куче просто нямаше да бъде живот.

– Трябва да го застреляш.

– Аз ли? – възкликна Карл, втрещен как изобщо съм предложил той, Карл, да отнеме живота на живо същество.

Погледнах го. По-малкото ми братче.

– Дай ми ножа – протегнах ръка.

Той ми връчи татковия ловджийски нож.

Поставих ръка върху главата на Дог и той ме облиза. Стиснах го за кожата на врата и с другата ръка започнах да режа. Бях обаче твърде внимателен. Дог само потръпна, нищо повече. Едва на третия опит успях да пробия кожата. Кръвта избликна буйно както сок от твърде ниско пробита картонена кутия. Сякаш само бе чакала да шурне навън.

– Така – пуснах ножа на земята.

Гледах кръвта в жлебовете и се питах дали не е опръскала лицето ми, защото усещах нещо топло да се стича по бузата ми.

– Ти плачеш – промълви Карл.

– Нито дума на татко.

– Че си се разплакал ли?

– Че ти не успя да довършиш Дог. Ще кажеш, че решението е било мое, но ти си му теглил ножа. Ясно?

– Ясно – кимна Карл.

Преметнах кучешкия труп през рамо. Тежеше повече, отколкото бях очаквал, и непрекъснато се свличаше ту напред, ту назад. Карл предложи да го носим заедно. Отказах. Видях облекчението в очите му.

Оставих Дог на рампата пред хамбара, влязох вкъщи и викнах на татко да дойде с мен. Пътьом му обясних каквото се бяхме наговорили с Карл. Татко мълчаливо приклекна до кучето си и кимна, сякаш по някакъв начин бе предчувствал нещастиято, сякаш се бе случило едва ли не по негова вина. После се изправи, взе от Карл пушката и я стисна под мишница заедно с трупа на Дог.

– Хайде – подкани ни и тръгна нагоре към плевника.

Положи Дог върху купчина сено, коленичи, сведе глава и промърмори нещо. Звучеше като стих от американските псалми, каквито той знаеше. Гледах баща си – познавах този мъж, откак се помнех. Никога обаче не го бях виждал такъв. Душевно съсипан.

По едно време той се обърна, все още блед, но устните му бяха престанали да треперят, а погледът му си бе възвърнал непоклатимото спокойствие.

– Е, сега останахме само ние.

Така беше. И макар татко никога да не ни бе посягал, Карл направо се смали до мен. Татко започна да глади дулото на пушката.

– Кой от вас двамата – той търсеше думите, неспирайки да плъзга длан нагоре-надолу по пушката, – кой от двама ви закла кучето ми?

Обезумял от страх, Карл мигаше на парцали. Отвори уста.

– Карл – отговорих. – Аз му казах, че това трябва да се направи и той трябва да го направи собственооръчно.

– Наистина ли? – Татко местеше поглед от мен към Карл и обратно. – Сърцето ми се къса, да знаете. Къса се и ми остава една-едничка утеха. Досещате ли се коя?

Мълчахме, защото татко очевидно не очакваше отговор.

– Че имам двама сина и днес те постъпиха мъжки. Поеха отговорност и взеха решение. Чували ли сте изрече „тегобите на избора“? Използва се, когато човек е изправен пред мъчителна дилема и съзнава, че каквото и да реши, нощем ще будува и ще се изтезава с въпроса правилно ли е постъпил. Можели сте да избягате от това тежко решение – да оставите Дог да живее в страдание или да му спестите мъките, превръщайки се в негов убиец, – но сте проявили твърдост. Искате доблест да не изклинчиш, когато животът внезапно те изправи пред такъв избор.

Татко протегна едрите си ръце. Едната постави на рамото ми, другата – малко по-високо – върху рамото на Карл. А на зазвучалото в гласа му вибратор би завидял дори пастор Арман.

– В такива моменти е нужна способност да избереш не пътя на най-слабото съпротивление, а на моралните устои. Тъкмо те отличават хора от животните. – Просълзи се. – В момента съм съсипан, но и извънредно горд с вас, момчета.

Това беше не само най-прочувственото, но по всяка вероятност и най-дългото свързано изказване, излязло някога от устата му. Карл се разрева. По дяволите, самият аз усещах огромна буца, заседнала в гърлото ми.

– Да вървим да кажем на майка ви.

При тази мисъл направо изтръпнахме. Всеки път, когато татко заколеше коза, мама излизаше на дълга разходка и се прибираще със зачервени очи.

На път към къщата татко ме спря, за да изостанем от Карл.

– Преди да чуе вашата версия, най-добре иди да си измиеш хубаво ръцете – посъветва ме той.

Вдигнах глава, готов за предстоящото, но по лицето му прочетох само мекота, умора и дълбоко примирение. Той ме погали по тила. Не си спомнях да го е правил. Това си и остана единствената му бащина ласка към мен.

– Ти и аз си приличаме, Рой. По-корави сме от мама и Карл. Затова наш дълг е да ги закриляме. Винаги. Разбираш ли?

– Да.

– Ние сме семейство. Можем да се осланяме само един на друг. Приятели, гаджета, съседни, земляци, държавата. Всичко това е илюзия и не струва пукнат грош в деня, когато ножът опре до кокала. Тогава ние ще се изправим срещу тях, Рой. Ние срещу абсолютно всички други. Ясно?

– Ясно.

ЧАСТ I

Преди да го видя, го чух.

Карл се беше върнал. Не знам защо се сетих за Дог – все пак оттогава бяха минали двайсет години. Заподозрях, че причината за това внезапно завръщане у дома навярно пак е същата. Както винаги. Карл се нуждае от помощта на батко си.

Стоях на двора. Погледнах си часовника. Два и половина. Все пак Карл бе изпратил есемес да ми съобщи, че се надява да пристигнат към два. По-малкият ми брат обаче открай време си пада прекален оптимист: винаги обещава повече, отколкото може да спази.

Плъзнах поглед по околния пейзаж или по-скоро по онова, което прорязваше облачната покривка под мен. Планинският склон отвъд долината плаваше в сиво море. Тук, на високото, есенна червенина багреше растителността. Небето над мен се синееше, чисто като девичи взор. Въздухът, приятен и студен, жулеше дробовете ми, вдишвах ли твърде рязко. Имах чувството, че съм съвсем сам – целият свят е мой и ничий друг. Като казвам „целия свят“, е малко пресилено, разбира се. По-скоро своеобразния връх Арарат, където е кацнало нашето стопанство. Понякога туристи се изкачваха с кола по лъкатушния път от селото, за да се полюбуват на гледката. Спираха се да погледат и моя двор. Питаха продължавам ли да поддържам „фермичката“. Имаше си причина защо тези крети се изразяваха толкова пренебрежително. В техните

представи „истинското“ стопанство се намира в равнинните части, включва обширни ниви, огромни хамбари и внушителна, разкошна къща. Тези хора не са виждали какво прави планинска буря с по-голям покрив, не са се опитвали да запалят камина в голяма стая, докато леден вятър запраща трийсет градуса студ през стената. Не правят разлика между обработваема земя и дива природа; не подозират, че планинските стопанства всъщност са пасбища за добитък и дори да имат вид на безлюдни кралства, често пъти са по-големи от жлътналите се житни нивя, с чийто спретнат вид и богат урожай фермерите в равнината толкова се гордеят.

В продължение на петнайсет години бях живял тук сам, но сега уединението ми приключваше. Осемцилиндров двигател бръмчеше и ръмжеше някъде долу в облачната пелена. Чуваше се съвсем близо, най-вероятно бе подминал Японската дъга по средата на нанагорнището. Шофьорът даде газ, намали, взе поредния остър завой, пак настъпи газта. Приближаваше все повече. Съдейки по увереното шофиране, човекът зад волана неведнъж беше минавал по този път. Щом долових нюансите в шума на двигателя, дълбоките му въздишки при смяната на предавките, плътния бас, характерен за кадилак на ниска предавка, бях сигурен, че това е „Де Вил“. Същият модел като огромното черно возило на татко. Ама разбира се.

Изад Козия завой се подаде агресивната решетка на радиатора. Черен кадилак, по-нов модел, навярно от 85-а, но както отбелязах, със същия тембър.

Колата се изкачи до мен, прозорецът откъм шофьорското място се смъкна. Надявах се да не ми проличи как сърцето ми блъска в гърдите като автомобилно бутало. Колко писма, есемеси, имейли и телефонни разговори бяхме разменили през всичките тези години? И въпреки всичко: беше ли минал и ден, без да се сетя за него? Едва ли. Но предпочитам да тъгувам по брат си, отколкото да

ми се налага да бера ядове покрай него. Най-напред ми се хвърли в очи колко е остарял.

– Прощавайте, господине, това не е ли стопанството на прочутите братя Опгор?

И се усмихна широко. Дари ме с прословутата си топла, добродушна, неустоима усмивка и тя изтри изминалото време от лицето му и от календара, според който не бяхме се виждали от петнайсет години. В погледа му обаче се таеше и доза изследователски интерес, все едно опипва почвата.

Не ми беше до смях. Все още не. Но не се съдържях.

Вратата на колата се отвори, Карл разтвори обятия и аз потънах в прегръдката му. Нещо ми подсказваше, че е редно да бъде обратното. Че по-уместно е аз, по-големият брат, да посрещна с отворени обятия него, завърналия се у дома. Ала някъде по пътя разпределението на ролите ни се бе размило. Карл израсна и ме надмина – и физически, и в личностен план – и пое диригентската палка, поне когато се намирахме в компания на други хора. Затворих очи, потръпнах, поех си треперливо въздух и вдъхнах аромата на есен, на кадилак и на по-малкия ми брат. Явно използваше някакво мъжко ухание, както е модерно да се казва.

Вратата откъм пасажерското място се отвори.

Карл ме пусна и ме поведе покрай внушителната предница на кадилака към жена, обърнала лице към долината.

– Тук наистина е красиво – отбеляза тя.

Дребна и слабичка, имаше алтов тембър. Говореше със силно изразен акцент и не докарваше съвсем интонацията, но определено владееше норвежки. Зачудих се дали е репетирала как да произнесе изречението; дали предварително си е наумила да го каже, независимо мисли ли така, или не. Compliment, който да ме предразположи да я харесам – искам или не. Тя се обърна към мен и се усмихна. Най-напред ми направи впечатление колко бяло е

лицето ѝ. Не бледо, а белоснежно. Отразяваше светлината и беше едва ли не трудно да различиш очертанията му. На второ място забелязах, че единият ѝ клепач е увиснал до средата на окото подобно на щора. Сякаш едната половина от тази жена умираше за сън, а другата преливаше от бодрост. Изпод късо подстригана огненочервена коса ме гледаше енергично кафяво око. Беше облечена в семпло широко черно палто. Под него не личаха заоблености. Измежду реверите се подаваше черен пуловер с висока яка. Най-общо казано, на пръв поглед приличаше на черно-бяла снимка на възслабо момче, чиято коса впоследствие някой е оцветил с помощта на програма за обработка. На Карл жените му се лепяха открай време и честно казано, останах малко изненадан. Беше симпатична – не ще и дума, но не беше „парче“, както се изразяваме по нашенски. Продължаваше да се усмихва. Зъбите ѝ не се открояваха от кожата – толкова бели бяха. И Карл имаше бисерни зъби – за разлика от мен. Майтапеше се, че били толкова бели, защото се усмихвал много повече от мен и слънцето му ги избелвало. Изглежда, именно това ги бе привлякло един към друг: белите зъби. Да видиш себе си в човека отсреща. Карл наистина беше висок и широкоплещест, рус и синеок, ала веднага съзрях сродството помежду им. Нещо жизнеутвърждаващо, както се казва. Оптимизъм, желание да виждаш най-доброто у човека. У себе си и у другите. Не избързвах ли с изводите? Все пак още изобщо не познавах това момиче.

– Това е... – подхвана Карл.

– Шанън Алейн – прекъсна го тя с алтовия си тембър и ми протегна малката си ръка. Все едно стиснах кокоши крак.

– ... Опгор – допълни гордо Карл.

Шанън Алейн Опгор задържа десницата ми по-дълго, отколкото ми се щеше. И в това отношение си приличаха с Карл. Някои хора бързат повече да се харесат.

– *Jetlagged?*¹ – попитах и мигом съжалих за идиотския си въпрос.

Теоретично бях запознат какво е *jetlag*, но не бях излизал извън пределите на нашата часова зона и Карл го знаеше. Тоест, каквото и да ми отговореха, щеше да ми прозвучи абсолютно по един и същи начин.

Карл поклати глава.

– Кацнахме преди два дни. Изчаквахме колата. Тя пристигна с ферибота.

Погледнах регистрационната табела и кимнах. *МС*. Монако. Екзотично, но не достатъчно, та да поискам табелата, ако се наложи да пререгистрират колата. В офиса в бензиностанцията бях натрупал колекция от стари табели от Френска Екваториална Африка, Бирма, Лесото, Британски Хондурас и Джохор. Летвата беше вдигната високо.

Шанън местеше поглед от Карл към мен и обратно. Усмивваше се. Нямам представа защо, навярно просто се радваше да види как Карл и по-големият му брат – единственият му близък роднина – се смеят заедно. Или защото първоначалното леко напрежение се бе уталожило. Или защото той – *те* – бяха добре дошли у дома.

– Ще покажеш ли на Шанън къщата, докато внесе куфарите? – Карл отвори багажника.

– Общо взето ще приключим по едно и също време – промърморих на тръгналата след мен Шанън.

Заобиколихме къщата и излязохме от южната страна, където се намиреше главният вход. Защо татко не бе разположил вратата срещу двора или пътя, честно да си кажа, не знам. Навярно му е харесвало, излизайки, всеки ден да вижда ширналата се пред него дива местност. Или защото

¹ *Jetlagged?* (англ.) – Трудно ли свиквате с часовата разлика? – Бел. прев.

то е сметнал за по-важно слънцето да топли кухнята вместо коридора. Прекрачихме прага. Отворих една от трите врати в коридора.

– Кухнята – поясних. Лъхна ме миризма на гранива мазнина. През цялото време ли е миришело така?

– Много е хубава – излъга Шанън.

Вярно, бях разтребил и дори измил, но кухнята категорично не заслужаваше да бъде наречена хубава. С изумен и някак леко притеснен поглед гостенката проследи кюнеца от камината, който минаваше през дупка, пробита в тавана, и излизаше на втория етаж. Около кюнеца и тавана имаше празно пространство, колкото дървенията да не се запали, а съвършената кръгла форма на дупката даваше основание на татко да я нарича „фино дърводелство“. В цялото стопанство тя нямаше равна на себе си, ако се изключат две също толкова съвършено кръгли дупки в нужника.

Угасих осветлението и пак го запалих, за да ѝ покажа, че все пак ни е прокаран ток.

– Кафе? – предложих и развъртях крана на чешмата.

– Благодаря, може би по-късно.

Във всеки случай бе усвоила учтивите фрази.

– Карл ще иска – отворих шкаф под кухненския плот.

Доста подрънчах, докато ровех за кафеварката. Все пак не бях правил еспreso от... от много отдавна. Карах на нескафе. Подлагайки кафеварката под крана на чешмата, установих, че по навик съм пуснал топлата вода. Усетих как ушите ми пламват. Но кой е отсъдил, че е кофти да приготвяш нескафето с топла вода от чешмата? Дали е направо от чешмата, или е подгрята на котлона, топлата вода си е топла вода.

Поставих кафеварката върху котлона, включих го и изминах двете крачки до вратата на едната съседна стая. На запад гледаше трапезария, която зимно време затваряхме – тя служеше само като буфер срещу западните бури, а се хранехме в кухнята. На изток гледаше дневна с библиотека, те-

левизор и камина. От южната страна татко си бе позволил единствената проява на ексцентричност: вградена остъклена тераса. Татко я наричаше „верандата“, а мама – „зимната градина“, въпреки че през зимата барикадирахме терасата зад плътни капаци. Лете обаче татко седеше там, смучеше снус¹, марка „Бери“ и изпиваше един-два „Будвайзера“. Това също минаваше за ексцентричност. Светлата американска бира си купуваше от Нотуден, а сребристите кутии със снус „Бери“ му изпращаше американски роднина отвъд океана. Татко отрано ми бе обяснил, че за разлика от шведския боклук американският снус преминавал през процес на ферментация и това се усещало по вкуса.

– Като бърбън – обичаше да повтаря татко.

Според него норвежците употребявали шведския боклук, защото не знаели колко по-качествен вариант има. Е, аз бях надлежно осведомен и когато започнах да смуча тютюн, избрах „Бери“.

Навремето Карл и аз брояхме празните бутилки, оставени от татко върху перваза на прозореца. Знаехме, че изпиле ли повече от четири, ще го избие на рев, а никой не иска да вижда баща си разплакан. Като се замисля, възможно е точно по тази причина рядко да си позволявам повече от една бира, максимум две. Не искам да се разкисвам. Колкото до Карл, алкохолът го развеселяваше и той не изпитваше потребност да си поставя подобни ограничения.

Та такива мисли ме занимаваха, докато мълчаливо се мъкнех нагоре по стълбите, следван от Шанън. Показах ѝ по-голямата спалня, наричана от татко *the master bedroom*.

¹ Снус – шведски овлажен, смлян, ароматизиран тютюн за смучене с високо съдържание на никотин и ниско съдържание на канцерогенни вещества. Предлага се в кутийки с разфасовки от 0,3 до 2 грама, подобни на пакетчета чай, или насипен. Снус е предпочитано тютюнево изделие в Швеция и се смята за основната причина сред шведите заболяванията, свързани с тютюнопушенето, да са много слабо разпространени. – Бел. прев.

– Страхотно – отбеляза тя.

Показах ѝ новата баня – впрочем вече не беше нова, но във всеки случай най-новото, с което разполагах в къщата. Едва ли щеше да ми повярва, ако ѝ бях казал, че сме израснали без баня. Че сме се мили долу в кухнята, с вода, стоплена на камината. Че банята се появи чак след катастрофата. Ако написаното от Карл беше истина и Шанън бе израснала в Барбадос, в семейство с възможности да я изпрати в канадски колеж, за нея, разбира се, щеше да е трудно да си представи как се къпе с брат си в една и съща сива вода, а зиме двамата мръзнат над коритото. Същевременно татко – какъв парадокс – държеше кадилак „Де Вил“ на двора. Защото, видите ли, едно семейство не можело без читава кола.

Вратата към детската стая, раздута от влагата, заяде. Наложих се здравата да разтърся дръжката на бравата, за да отворя. Блъсна ни миризма на застоял въздух и отживелици като от гардероб с овехтели дрехи, за чието съществуване си забравил. Покрай едната по-дълга стена стоеше бюро с два стола един до друг. Покрай другата – двуетажно легло. До долния му край от дупка на пода излизаше кюнец.

– Тук живеехме някога Карл и аз.

– Кой беше отгоре? – Шанън насочи брадичка към леглото.

– Аз. Нали съм по-голям. – Прокарах пръст по наслоения прах върху облегалката на единия стол. – Днес ще се преместя тук, а вие ще се настаните в голямата спалня.

– Но, скъпи Рой, не искаме... – притесни се Шанън.

Наложих си да гледам самото отвореното ѝ око. Не е ли малко странно да имаш кафяви очи, при положение че си червенокос и с белоснежна кожа?

– Вие сте двама, а аз – един. Не е проблем – уверих я.

Тя пак плъзна поглед из стаята.

– Благодаря.

Влязох пръв в стаята на мама и татко. Бях проветрил